

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Історія менеджменту»

Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Бізнес-адміністрування
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Код навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми	ОК 13
Семестр вивчення	2-й семестр
Кількість кредитів ЄКТС / годин	4 / 120
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 32 год.
	Практичні заняття - 48 год.
	Самостійна робота - 40 год.
Вид індивідуального завдання	Практичні завдання, доповідь
Форма підсумкового контролю	екзамен
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Кафедра Менеджменту і адміністрування
Викладач /і:	Козловська Світлана Григорівна, к.т.н., доцент
Контактна інформація викладача/ів:	kozlovska@suem.edu.ua
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком Дистанційні: електронна пошта, групи у Вайбері, Телеграмі
Анотація навчальної дисципліни	
Вивчення історії менеджменту відкриває студентам можливість кращого розуміння аналітичних та концептуальних інструментів, необхідних для їхньої майбутньої професійної діяльності. Погляд на походження та розвиток сучасних концепцій менеджменту дозволяє зрозуміти не лише його національну специфіку, але і те, як досвід та знання в галузі менеджменту можуть застосовуватися в різних типах організацій та культурних контекстах. Вивчення історії менеджменту охоплює елементи історії економіки, соціології, психології та історії суспільства з метою визначення ролі менеджменту в культурно-історичному контексті. Це дозволяє розглядати історію менеджменту в контексті його культурного середовища та пояснити, чому розвиток менеджменту мав місце саме таким чином.	
Мета навчальної дисципліни:	
полягає у розвитку у студентів сучасного управлінського мислення та системних знань щодо концептуальних основ управління на сучасному підприємстві. Це досягається через осмислення сутності історичних трансформацій у галузі науки про менеджмент в контексті соціальної роботи. Дисципліна спрямована на розвиток навичок аналізу як внутрішнього, так і зовнішнього середовища підприємства, а також на формування здатності ухвалювати адекватні управлінські рішення.	
Мета орієнтована на формування у студентів таких компетентностей:	
ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності	

громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми)

ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства

ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації

Очікувані результати навчання

Проводити аналіз сучасної економічної та управлінської думки;

Використовувати позитивний досвід управління різних країн;

Застосовувати сучасні принципи та напрями наукової організації діяльності менеджера;

Оцінювати та визначати перспективи сучасної теорії та практики управління.

Зміст навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1

Тема 1. Предмет та підходи до аналізу управління як наукової дисципліни.

Організація як форма діяльності людей. Необхідність управління організаціями. Еволюція управлінської думки як предмет історії вчень менеджменту. Основні школи управління.

Тема 2. Зародження світової управлінської думки

Первісне суспільство. Управління в стародавніх цивілізаціях: Єгипет і Вавилон; Китай та Індія; Греція і Рим. Управлінська думка епохи феодалізму.

Управління в період індустріалізації: меркантилізм, фізіократія, ранішнє вчення менеджменту.

Тема 3. Виникнення та розвиток школи наукового управління

Менеджмент періоду промислової революції в Англії. Індустріалізація в Америці. Ф. Тейлор – основоположник наукового менеджменту.

Науковий менеджмент та його подальший розвиток.

Тема 4. Адміністративна школа менеджменту

Загальна теорія менеджменту – «Файолізм». Сутність адміністративної школи. Принципи менеджменту. Елементи менеджменту. Уніфікація задач менеджменту. Цілі організації та координація дій. Вчення Макса Вебера про бюрократію.

Тема 5. Школа людських відносин

Зародження промислової психології. Філософ бізнесу Мері Паркер Фоллет. Вступ в епоху школи людських відносин. Організаційна інтеграція Честера Бернарда.

Розвиток школи людських відносин від психоаналізу до біхевіоризму.

Змістовий модуль 2

Тема 6. Менеджмент XX – XXI ст.

Науковий підхід до дослідження управління. Кількісна школа. Системний підхід у сучасному менеджменті. Ситуаційний підхід. Концепція стратегічного управління. Сучасний біхевіоризм.

Тема 7. Управлінська думка в Україні з часу Київської Русі до кінця XIX ст.

Джерело вчення української управлінської думки. Організація господарства. Розвиток української управлінської думки до середини XIX ст.

Раціоналізація господарства другої половини XVIII – першої половини XIX ст. і до початку XX ст.

Тема 8. Розвиток управлінської думки в Україні у XX ст..

Розвиток управлінської думки із загально цивілізаційних позицій. Професіоналізація менеджменту в Україні. Бізнес-навчання в умовах професіоналізації менеджменту.

Тема 9. Використання досвіду наукового менеджменту.

Характеристика сучасного менеджменту та його нові реалії. Внесок у розвиток менеджменту різних шкіл. Сучасні принципи менеджменту. Українська економічна наука та сучасна теорія та практика управління.

Методи викладання, навчання:

Лекції.

Практичні заняття: бесіда, публічне обговорення питань тем курсу, виконання ситуаційних завдань, розв'язання кросвордів, мультимедійна презентація доповіді, реферату, методи контролю і самоконтролю.

Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ): практичні завдання, дослідження та аналіз історичних процесів в історії менеджменту, складання кросвордів, електронна презентація на обрану тему наукової доповіді.

Форми контролю успішності навчання:

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ), підсумковий контроль.

Поточний контроль має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи студентів та може проводитися в таких формах:

- перевірка підготовлених виступів, доповідей з тематики лекційних занять;
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на аудиторних заняттях;
- перевірка виконання завдань СРС.

Контроль виконання *ІНДЗ* здійснюється у формі перевірки практичних завдань, наукової доповіді на обрану тему з електронною презентацією.

Формою *підсумкового контролю* з навчальної дисципліни є *екзамен*.

Семестровий екзамен – вид підсумкового контролю засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр, що проводиться в період екзаменаційної сесії.

Форма проведення семестрового екзамену – електронне тестування. При проведенні *підсумкового контролю* у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в бібліотеці електронних курсів системи дистанційного навчання СУРА для перевірки знань студентів.

Рекомендована література:

1. Дикань О.В. Історія менеджменту: Конспект лекцій. Харків: УкрДАЗТ, 2010. 52 с.
2. Дідковська Л.Г., Гордієнко П.Л. Історія вчень менеджменту: навч. посіб. К.: Алерта, 2008. 477 с.
3. Кредісов А. І. Історія вчень менеджменту : підручник для вищих навчальних закладів. К.: Знання України, 2001. 300 с.

Електронні ресурси:

4. Ковтун Н. С., Літовченко Б. В. Історія вчень менеджменту. Практикум : навчальний посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 75 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3732/1/%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A%20%D0%9A%D0%BE%D0%B2%D1%82%D1%83%D0%BD.pdf/>

5. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. Ч. 1. Історія менеджменту. Теорія організацій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О. В. Баєва, Л. В. Лазоренко, Н. І. Новальська та ін.]; за ред. О. В. Баєвої, Н. І. Новальської. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 336 с. URL: http://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/library/pidruchniki/menedzhment-organizaci/menedzhment_i_administruvannya_ch_1_istoriya_menedzhmentu__teoriya_organizacij.html.
6. Менеджмент : навч. посіб. / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/40291/5/Book_2019_Krasnokutska_Menedzhment.pdf.
7. Менеджмент: навч. посіб. / Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Тернопіль: Крок, 2017 р. 252 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2040_44261652.pdf.
8. Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Менеджмент. Практикум : навч. посіб. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 104 с. URL: http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3495/1/%d0%9f%d0%b5%d1%82%d1%80%d1%83%d0%bd%d1%8f_%d0%9c%d0%b5%d0%bd%d0%b5%d0%b4%d0%b6%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82.pdf.
9. Стахів О. Г., Явнюк О. І., Волощук В. В. Основи менеджменту: навч. посіб. / За наук. ред. док. екон. наук, проф. М. Г. Бойко. Івано-Франківськ, «Лілея НВ», 2015. 336 с.. URL: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/vstup_do_menedg.pdf.
10. Юрик Н.Є. Історія менеджменту : Курс лекцій. Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 114 с. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/370831/mod_resource/content/1/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%83.pdf/

Система оцінювання результатів навчання:

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Підсумкова оцінка (залік) виставляється на підставі суми накопичених балів студентом, отриманих у ході поточного контролю, виконання індивідуального завдання.

Схема розподілу балів:

50 балів (поточний контроль)	10 балів (контроль виконання індивідуального завдання)	40 балів (підсумковий контроль - екзамен)
---------------------------------	--	---

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

30 балів (поточний контроль)	5 балів (контроль виконання індивідуального завдання)	25 балів (підсумковий контроль - екзамен)
---------------------------------	---	---

Накопичування балів з навчальної дисципліни під час *поточного* контролю відбувається під час оцінювання таких видів робіт:

- 1) участь у дискусіях, доповіді (презентації), виступи на практичних заняттях;
- 2) виконання практичних, ситуаційних індивідуальних завдань;
- 3) усне опитування;
- 4) електронне тестування;
- 5) виконання завдань самостійної роботи;
- 6) участь в наукових конференціях за тематикою курсу.

Загальна семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці

Сума балів	Шкала	Оцінка за національною шкалою
------------	-------	-------------------------------

за всі види навчальної діяльності	ЄКТС	для екзамену, курсового проєкту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії і порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів під час усіх видів контролю здійснюється відповідно до затверджено в університеті «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень з навчальних дисциплін здобувачів вищої освіти» (URL : <https://www.suem.edu.ua/normatyvni-dokumeny>).

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Історія менеджменту».

Політика щодо пропусків занять

Студенти мають відвідувати лекційні й практичні заняття. Відсутність студента на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Студенти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Студент, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо студент не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

Силабус затверджено на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування,
протокол від «04» 09 2023 р., № 19.